

ВИДАННЯ ГОЛОВНОЇ РЕДАКЦІЇ.

в. 13

17 серпня 1940 року.

ДОСВІДИ ПОДІЙ.

Одинадцять місяців війни настільки багаті подіями, частиною цілковито несподіваними, що без сумніву роки ще підуть на дослідчу працю їх докладного пізнання. Багато загально визнаних поглядів перекинули вони до гори ногами, але й багато зє старих аксіом державної мудрости, навіть таких, що здавалося вже припали порохом - вони підтвердили наново. Деякі з цих досвідів сучасної війни надаються вже тепер до повного синтетичного узагальнення та практичної оцінки. З них - розуміється - цікавлять нас у першу чергу ті події, або процеси, що стверджують підставність або помилковість дотеперішньої української політичної думки; доцільність, чи недоцільність того чи іншого напрямку української акції. Ясно, що в цей переломовий час для історії цілої Європи, найменше ми, українці - одна з найбільш експонованих європейських націй - можемо уникнути глибших змін психики та світовідчування, не говорячи вже про методи й тактику національної боротьби в цілковито нових обставинах.

Одна з найбільше цікавих для нас і нашої внутрішньої та зовнішньої пропаганди властивостей сучасної війни є те, що вона - в супереч різним зусиллям - не набрала виразного характеру ідеологічної боротьби. Демоліберальна офензива й німецько-італійський протинаступ залишаються поки що поза обсягом практичної політики й виключно в сфері газетних дискусій. На напрям політики великих держав, зокрема Райху та Італії, чисто ідеологічні міркування відіграли досі не дуже значну роль. До хрестового походу проти "фашизму" також не дійшло; навпаки подолані й ще неподолані демократії, а навіть Сполуч. Держави Півн. Америки, самі практично переходять до тоталітарності й авторитарності. Безперечно, що не виключена можливість певної пропагандивної актуалізації ідеологічного моменту боротьби в майбутньому, але не потрібно бути пророком, щоб передбачити в цім далеко більший вплив реальних інтересів, ніж догматичних інтересів. Практичні висновки з цього для зовнішньої пропаганди занадто явні, щоб потребували особливого підкреслення/для деяких українських "пропагандистів" це підкреслення таки потрібне, бо часто-густо вони намагаються бути більшими "католиками", ніж самі "папи" - в наївному розрахунку здобути собі цим шляхом прихильність. УПС/

Треба признати, що за цей рік війни пропаганда вплинула на перебіг подій у далеко меншій мірі, ніж цього очікували обидві воюючі сторони. Ми були свідками, як усі англо-французькі спроби агітацією підорвати мораль німецької нації скраховали так ґрунтовно, що навіть мало хто взагалі завважив, яні величезні кошти й зусилля витратили союзники на цьому відтинку тотальної війни. Сама лише пропаганда взагалі не може відігравати рішальної ролі. Як певні бацили, розкладові гасла в стані впливати лише на вже ослаблений та розхитаний організм. В умовах блискавичної війни на це просто не вистачає часу. Пригадаємо собі що перші три роки світової війни розкладова пропаганда Антанти не мала успіху ні в німецькій армії, ні в німецькому заплілі. Навіть на внутрішньо хворий організм царської імперії, революційна пропаганда почала діяти лише після тяжких поразок 1904 та 1915 р.р. в сполученні з розкладом державного ладу. Треба також зазначити певні поважні застереження взагалі проти надумиття пропаганди. Пригадаймо польський приклад! Розагітована невідповідальною архишовіністичною пропагандою, польська суспільність цілковито втратила з вибухом війни почуття міри й здорового глузду. Під впливом розбурханих масових почувань, державний провід у свою чергу втратив здібність до реальної оцінки та опановання ситуації й спровокував фатальний для нації конфлікт із могутнім сусідом; розв'язана юрба пішла на криваві експеси проти національних меншин, руйнуючи у вирішальний момент кризи решту соціального ладу й престиж польської державности в світі. Шовіністичний запал та розбурханий націоналізм поляків зрештою не врятували, а лише прискіпили ґрунтовну ліквідацію їх 34-мільйонної "великодержави". Зокрем наш власний змаг мусить бути обережним ув оцінці суспільної ваги пропаганди. В певні періоди національного життя, рішають уже не тільки ентузіазм, зрештою дуже скороминаючий, тільки організаційні здібності та фахова досконалість національного проведу в ширшому розумінні цього слова.

Вирішальну роль в сучасній війні відіграв організаційний принцип. Це є мабуть найважливіше, спеціально для нас, спостереження з останніх подій. Зasadничо нового в цьому, розуміється, немає. Коли велика перемога в світовій історії залежала від здібности до кращої й доцільнішої організації засобів боротьби. Коли англійці розгромили після ряду війн найбільшу в історії світу колоніальну

ну імперію могутньої Іспанії та на її руїнах збудували свою власну, то це між іншим головню через те, що англійські кораблі завдяки залізній дисципліні та вправам встигали підготуватися до бою протягом 10 хвилин тоді, як еспанці втрачали на це цілих 30 хвилин. Перемоги Наполеона залежали не стільки від його стратегічного генія, скільки від його здібності організації озброєння, постачання та фінансування армії й адміністрації залілля. Але в сучасну війну німецький провід досягнув дійсно кульмінаційного пункту організаційної досконалості. Найменша дрібниця бойового матеріалу, його продукції та своєчасного постачання була опрацьована до найвищого технічно можливого щабля довершеності. Кожна теоретично можлива варіація стратегічних посуень, власних та ворожих, були аж до найдрібніших подробиць передбачені. Кожна дрібниця вишколу спеціальних і технічних відділів була узглядна. Одне лише висідання вояків з транспортних літаків вправлялося сотками разів, поки воно не пішло зосаправністю машини в рекордово мінімальне число секунд. Осягнення частинами означених позицій вимагалось з точністю на хвилини, підготовки до бою машин та спеціальної зброї з точністю на секунди. По скільки це в загалі можливим, нічого не було залишено на гру випадку з надії на імпровізацію підчас кризи.

Наслідки цієї дійсно геніальної організації ми бачили всі: нечувані ще в історії воєнні успіхи в рекордовий час із мінімальними власними втратами. Проти цієї німецької організації не встояли ані патріотичний запал, ані незаперечена особиста відвага ворожого вояка. Німецькі армії рухалися з математичною точністю по випрацьованих в неупинній підготовчій праці за два післявоєнні десятиріччя планах Райхсфєра, а в їх залілля в рекордовий час направлялися піонерами зруйновані в боях шляхи сполучень та повстала адміністрація окупованих областей.

Першою й головною передумовою блискавичної війни є успішна розв'язка проблеми постачання і транспорту резервів. В той же самий час союзники губилися в розгартіащу спізнених імпровізаційних заходів в катастрофально непередбаченій ситуації. В своїй останній промові Фіреп ствердив, що західні держави завів їх політичний та мілітарний ділетантизм. - Це є без сумніву найважливіший висновок з подій сучасної війни.

Др. В. Панченко-Юревич

СЕЛЯНСЬКА СПРАВА В БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ РОЗВ'ЯЗЦІ.

Лєнін фанатично ненавидів села. Вважав, що воно по своїй природі консервативне, з сильно розвиненим інстинктом власности; у вічній погоні за цим, щоб клаптик землі собі присвоїти; що село є "контрреволюційним". Погляди Троцького, в якого доволі сильно була розвинена ненависть жида-кочовика до облого селянина-хлібороба, сходилися в цих справах з поглядами Лєніна. З думками Сталіна тоді ще ніхто не числився.

На селі за популярністю увивалися соціал-революціонери. Їхня програма знесення великої земельної власности й наділення нею селян у відповідно висотачаючій кількості, була для села надзвичайно привабливою. Соц-революціонери числячися з фактом, що московська імперія - це передусім країна аграрна, стали село в основу своїх революційних комбінацій. На українському селі лучили іні соціал-революційні гасла з національно-визвольними, оцінюючи ситуацію в Україні зрілою до революції саме під таким сполученням гасел.

Большевики, чи як вони тоді себе називали соціал-демократи большевицької фракції, виходячи з заложення, що рішачим чинником соціалістичної революції є пролетаріят, а вождем революції є авангард пролетаріату, тоб - то їхня партія ясно підкреслювали, що інтереси селянина мусять бути підпорядковані інтересам пролетаріату, а розв'язка аграрної проблеми в цьому дусі має бути доконана по вказівкам большевицької партії, на засаді принципу знесення приватної власности та удержавлення землі. Програма удержавлення фабрики й пролетарське керування державою, були для робітництва в тодішніх обставинах надзвичайно актуальні! Але визначення селянству ролі знаряддя в руках пролетаріату, було для села відпихаючим. Звідси большевики властиво ніколи не мали на селі популярності й опертя.

Але коли большевицька кліка намагалася опанувати революцію, яка до речі не нею була доконана та надати їй большевицький напрям, в оцій боротьбі за владу над революцією, Лєнін зрозумів непопулярність своєї програми на селі і кинув тоді в село аграрну програму есерів. Оцею крадіжкою програми й кличів своїх противників, чи конкурентів, він хотів обманути село й привязати його на службу большевицької кліки. Це йому вдалось. Село до сьогодні поносить наслідки цього обманства й своєї короткозорости. Від тоді починається московсько-большевицька обманства й своєї короткозорости. Від тоді починається московсько-большевицька

вишня політика на селі, яка є одним манцюгом демагогії, насильств і визиску села в користь великомосковської імперіалістичної рації в большевицькому оформленні. В Україні налаштування земельної справи на большевицький лад було хіба найбільше криваве, бо саме там Москва сполучила боротьбу з противниками большевицької аграрної системи - з фізичним нищенням противників московського панування в Україні.

В добі так зв. "воєнного комунізму", селянин кинувся ділити общарничу землю в тій свідомості, що відібрати її назад він уже нікому не дозволить. Большевики ж у свою чергу кинувся ослаблювати село шляхом протиставлення в ньому бідняків - "кулакові". В цій акції большевикам ішло ще про відібрання від селянства якнайбільше хліба та інших сільсько-господарських продуктів. В цьому допомогли їм самі бідняки! У висліді такого підсилювання внутрішніх конфліктів на селі при допомозі Чека, большевикам вдалося зліквідувати найбільш свідомий своїх соціальних інтересів сільській елемент та відібрати від села потрібну кількість хліба. Щойно тоді на большевицькі грабіжи село відповіло спротивом, зменшуючи за свіну плочу. Селянин хоч мав уже землі доволі, але працювати на ній йому не виплачувалося. В цілій Большевії розшалів тоді жакхливий голод.

Ленін побачив себе примуценим піти на уступки в користь деякого признання приватної власності. Започаткував він "нову економічну політику" /НЕП/. Ішло йому про стягнення закордонних капіталів і про ангажування їх на добрих умовах у промисловому будівництві Большевії. З другого боку йшло про налаштування сільської продукції, зацікавлюючи в її розмірі й якості селянина-продуцента. Як не обхідну умову в розвитку цього процесу, Ленін бачив налаштування правильної виміни між продуктами села й міста.

Але ці розчислення не дали сподіваних наслідків. Закордонний капітал ставився з недовір'ям до большевицької системи й просякав у Большевію в невисотачальному розмірі; з другого боку й село пам'ятало свій недавній досвід... При тому наростала небезпека війни. Большевицька кліка в Кремлі кинулася прискорювати упромисловлення країни, щоб збільшити її воєнний потенціал. Господарське змілітаризування "раю" вона рішила доконати при допомозі й на кошті цих засобів, які дасться витягнути з села, хоч би шляхом його цілковитого господарського поневолення. Таким способом перейшла Большевія в добу "соціалістичних п'ятирічок" і насильної колективізації.

Колективізація, по розчисленням Москви, мала бути найбільше догідною для неї системою економічного й політичного панування на селі. Вона дала селянинові нову панщину та цілковите перекреслила його політичну роль, що відповідно до його господарського значення могла би бути найповажнішою в Большевії. Москві ж колективізація дала змогу свобідно й по своїй вподобі розпоряджати дорібком села при заповненні собі всіх можливостей негайно ломити його спротив. При масовому спротиві, Москва могла цілком свобідно зорганізувати масовий голод, що й зробила в Україні в 1929-30 р.р.

Таким способом селянський чинник за 22 роки московсько-большевицького панування цілком втратив вплив на розв'язку своїх справ та зійшов до ролі "живого інвентаря" в системі большевицької хліборобської продукції. Село Москві необхідне! Його коштом вона зростає в силі. Але водночас Москва села боїться й його ненавидить.

Свою політику ломання політичної сили села й його господарського визиску, Москва завжди облахманювала "непереможною теорією Маркса-Енгельса-Леніна-Сталіна". Оце звичайне запевнювання собі Москвою ролі пануючого чинника в імперії й грабіжницького визискувача надбань людини - це в офіційній мові кремлівської кліки називається "боротьбою за соціалізм і комунізм". Коліне нове лайдацтво - це побіда "непереможної теорії", а селянин тим часом під кнутом і наганом мусить виказувати свій "ентузіязм" з цих побід московських насильників над ним самим!

Ось коротенька ілюстрація справи, вирвана з одної сторінки большевицької газети, друкованої в Києві в українській мові:

- "Село... Шоста година ранку... Першим з'являється верхи бригадир другої польової бригади Мінченко. В руках у нього хворостина... Підійшовши до будинку Григорія Човальова - Мінченко, не злізаючи з коня, стукає в вікно..."

- Та пора вже на роботу! Скільки можна в дома сидіти?! - говорить Мінченко.

- Поруч будинок Уляни Попової. Стуком хворостини у вікно, бригадир викликає її у двір.

- Мінченко іде далі... При місяці тому його призначили бригадиром... Думає, що властєсть піднести роботу в бригаді... А робота не ладиться! Дехто з колгоспників і колгоспниць не хоче чесно працювати! /! в громадському господарстві.

- Колгосп, що про нього мова, має назву "Ударник" /! /

Це виїмки з кореспонденції по Волошиловградській області в "Комуністі", дн. 17-УІІ-1940 р. Нагадуються фрагменти з "Панських жартів" Ів. Франка й цілий ряд інших оповідань у нашій літературі про кріпацькі доли. В Большевії це дійсність. І гайдуть на коні, і стукання у вікно, і двірська - не своя земля. Є ще й маленька частка, біля 1/10 га, яку селянин на свій прожиток управляє. Саме на цьому клаптику селянин любить працювати. Як колись, так і тепер. Це є вісто в горлі цитованого кореспондента: "Вся біда в тому, що особисті підсобні господарства стали для колгоспників артілі "Ударник" першою справою, а громадське господарство останньою, особисті городи оброблені набагато краще, ніж колгоспні". Але ж для нас це зовсім ясне: кріпак ніколи не виконував панщини добровільно й з радістю!

Але Москві треба з України якнайбільше хліба. Большевицька преса переповнена писаниною про konieczність збирання урожаю з найбільшим зпалом. І просить й грозить, хвалить і ганить, і про комунізм і про рай, і про все, що хочете пише - лише чим більше й чим скорше хліба дайте Москві!

Бо, як пише "Комуніст", а дн. 17-УІІ-цр., "урожай - не те, що на полі, а те, що в коморі, урожай - те, що в засіках! А засіки пахирливої Москви без дна: всеодно якої - царської, большевицької, і якою б вона не була. Комора залишилася ця сама, лише з білої стала червоною, сталінською. "Більше організованости і дисципліни на збиранні багатого сталінського врожаю" - ось як воно це називається. Партійні, радянські й всілякі прочі сталінські гаїдуки "мусять краще кермувати соціалістичним змаганням і всіма способами підтримувати і заохочувати передовиків збирання". "Поряд з масово-виходною роботою... живати елементів примусу, Ледарів, рвачів і дезорганізаторів самими тільки умовлюваннями не перевиховаеш" - пише ця преса.

Це, що всюди на звичайній мові називається нахабством, обманством, гвалтом і грабіжжю, на мові московської агітки - це "виховання", "соціалістичне змагання", "збирання сталінського врожаю". А коли "не перевиховаеш", то "живати елементів примусу". Москва прекрасно удосконалила методи панщинного експлуатування села.

Конфронтація московсько-большевицької агітки з політикою й економікою Москви - демаскує мету червоного царства. Коли один знайомий мені закордонний економіст, на нарадах із большевицьким представництвом в справі господарського договору, звернув увагу на грабіжницький характер большевицьких домагань, суперечний із їхньою доктриною, большевик дещо здивований відповів: "Але ж ми перед вами не заступаємо доктрини, лише Кремль"... Як до безличности ясно! Великомосковська імперіалістична рація ставить грабіжницькі домагання, а доктрина - це лиш засіб до осягнення цілі. Цю доктрину відкидається, коли вона звертається проти московських намагань. Відслонім бляхман большевицької агітки, і побачимо безличну піку московського хитра!

Звідси для нас зовсім ясна така, а не інша політика Москви в Україні; тако, а не інше гноблення селянина, робітника, інтелігента. Кремль однаково оцнював користі у володінню над Україною. Він її ненавидить й її потребує. Азіят ненавидить всіх, кого боїться й кому заидує. Кремль свідомий того так, як і ми, що конфлікт України з Москвою йде не по лінії боротьби з засобами і наслідкам, але що це боротьба за перемогу поміж двома державними раціями: Києва й Кремля; поміж двома ідеями володіння: України й Московії.

Д. Е. К.

ПОНЯТТЯ НІМЕЦЬКОГО ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ.

Державний підсекретар в німецькому міністерстві харчування й сільського господарства, Райнтгальтер помістив на сторінках тижневика "Das Reich" свої думки про поняття німецького "життєвого простору". Німецька концепція простору різниться від інших тим, що націонал-соціалістична Німеччина змагає до органічних звязків, тоді як інші системи були заінтересовані в тому, щоб перешкодити великому єднанню. По цій війні Європа осягне найвищу форму співпраці, якої досі ще ніколи не було.

Державний підсекретар Райнтгальтер вказав далше на те, що для Німеччини великі життєві простори світа не можуть бути рівновартісні з її власним життєвим простором, а яке ніяк із простором Великонімеччини. Для Великонімеччини, що її остаточні границі витичить Фішер, кожний новий здобуток землі має тільки тоді вартість, коли ту землю заселяють німецькі рільники. Всюди там, де Німеччина здобувала простір, але його не заселявала своїми рільниками - як наприклад в балтійських державах, де німецька панівна верства користувалася чужонаціональною робочою силою - там цей простір був знову втрачений. Тому Німеччина витичила відповідну науку з минулого, що землю здобувається тільки не чем і плугом,

не одним, чи другим зокрема, бо аж вкорінення даного народу в його власній землі упрямо його до використання надмірності його сил поза його власними границями.

В просторі Великонімеччини обов'язують три кардинальні вимоги, що від їх виконання залежить доля німецького народу й німецької держави, а також доля життєвого простору, що його німці організують, та вслід за тим і доля цілого світу. Вимоги ці наступні: 1. Власне сільське господарство треба вдержувати, як рушійну силу цілого національного господарства, резигнуючи навіть з великих, але хвилих тільки зисків. 2. Його треба організувати не з погляду найбільш можливої раціоналізації, а насамперед під кутом вдержання німецької національної сили, себто малого й середнього селянства. 3. Вкінці від нього ніколи не можна вимагати більшої жертви крові, як це є в його спроможності.

Незалежно від того, як німецьке народне господарство буде розвиватися, воно завжди буде спиратися на національних засадах, що їх здобуто такими жертвами, не зважаючи на всі привабливі нагоди, що зможливлували б Німеччині, якщо не політично, то бодай господарсьво, опанувати й прилеглі простори. І хоч як сильно Німеччина буде змагати до господарської спільности з сусідніми країнами в німецькому життєвому просторі, то всеж в її господарській політиці буде найсильніше власне національно-органічне господарство. За всяку ціну й в усяких умовах треба зберегти життя й успіх німецького сільського господарства; це саме буде й передумовою майбутнього заселювання східних територій, що поб'ю вже згори засуджене на невдачу, якби сільське господарство не дописало. До того долучується ще й те, що одним із перших завдань німецької повоєнної промисловості буде в цілості змодернізувати всі малі й середні рільничі підприємства.

Дальше державний підсекретар Райнтгальтер пише про раціональне використання німецьких джерел енергії та сировини, що без труду вдасться перевести, тим більше тоді, як Німеччина здобуде собі доступ до невичерпаних світових джерел.

ЗА МАЙБУТНІ ТОРГОВЕЛЬНІ РИНКИ.

Німецька преса широко обговорює питання майбутніх торговельних ринків, що зорганізуються по війні. Ці її міркування можна звести до наступних заключень:

Війна вже довела до важких змін на світових господарських ринках: передусім до перенесення точки тяжости з Лондону до Нью-Йорку. Лондонський й ліверпульський сировинні ринки взагалі перестали існувати з огляду на англійську заборону експорту, внаслідок визначення найвищих цін в Англії, і примусове господарство девізами, а також внаслідок щораз більшої непевности морських дорі між Англією й іншими континентами. Наразі Нью-Йорк висунувся на перше місце, не маючи до розпорядимости ні технічних ні організаторських здобутків, зокрема до лічезного досвіду, як це мали англійські торговельні дома, ані високорозвиненої системи англійських кредитів і забезпечень. Є ще й багато інших причин, що Нью-Йоркові як репрезентативному світовому ринкові не сприяють. Наприклад, коли йде про каучук і цинку, то Нью-Йорк може брати під увагу тільки внутрішньо-американське запотребування. Рівнож і американські планування відносно пшениці й бавовни є в далекій степені хибні.

Але Америці, точніше Злученим Державам, бракує передусім європейського терену, що все був міродатним для цілого світового ринку, особливо коли зжити, що Злучені Держави власне запотребування на багато товарів можуть або в імпорту й спотребування заморських сировинців, зіставлені з останніх статистик, дають образ величезного значення загальноєвропейських можливостей спотребування.

Т о в а р	Континентальна Європа	Велика Британія	Зл. Держави	
			Т о н а х	500
олово	672	347		797
мідь	812	307		530
цинк	665	230		482
пшениця	7 000	4 800		2 200
кукурудза	6 700	3 550		60
бавовна	1 240	760		3 800
нафтова ропа	9 190	2 142		-
бензина	4 190	4 400		

Подібні відношення є й у цілій низці інших сирівців, що в їхньому експорті - для вдержання в порядку свого внутрішнього господарства - зокро- ма живо заінтересовані південно-американські держави. Тому то вони вже на ко- ференції в Гаваї дуже скептично поставилися до плану створення панамерикан- ського експортного картелю, що його мали би фінансувати виключно Злучені Дер- жави. Зрештою, південно-американські держави, хоч їхня індустріалізація вже від- довшого часу робить поважні поступи, всеж і нині не зірвали з системою моно- культури, і тому вони очевидно вповні здають собі справу, до якої міри вони за- лежні від континентальної Європи, як великого відборця. Бойкот Європи означав би для них цілковиту втрату світового ринку. Доказує це вже хоч би дуже неко- рисний розвиток цін ув останніх місяцях, що є наслідком того, що Європа з огляду на війну, як покупець майже зовсім відпала. Крім того сподіваний біль- ший збір бавовни вже згори витворює труднощі й на бавовняному ринку. Навіть т- закупи пшениці, кави, какао, бавовни, кукурудзи й міді, що їх Велика Британія ро- бить із політичних зглядів, не зменшили тим ринкам клопоту з браком збуту. А н- має сумніву, що господарське положення південно-європейських держав було б ще далеко гірше, якби Англія не поробила була тих закупів і коли б не було англій- ських замовлень для озброєння.

З південно-американської преси та з публичних висловів можна пі- нати, що передові південно-американські держави здають собі справу з того всь- го. Нині вже можна би вважати, що з вашингтонського плану панамериканського ек- портового картелю нічого не вийде й що Південна Америка постарається пошукати собі замість лондонського ринку якийсь інший центр, що від нього будуть зале- ні не тільки важні відборці, але рівнож і чужі доставці. У всякому разі видно, впарі з політичною й господарською перебудовою Європи наступлять й далекоїду- переміни в цілій світовій господарській системі.

На підставі повищих міркувань, німецькі господарські спеціалісти сподіються, що Німеччині вдасться знайти доступ до ринків поза Європою, зокром- й на континенті Нового Світу.

ВІСТІ З НОВОГО СВІТУ.

"Україна" з Нью Йорку подає дня 26 липня, за "Нью Йорк Таймсом" інформацію під назвою: "Німці організують три "українські держави"? Інформація ця інспірована польськими чинниками й у ній подається, ніби тепер Берлін знову посилює ірідентичну пропаганду серед української еміграції в Краківському генерал-губернаторстві, та навіть планує створити там три малі українські про- вінції на советському кордоні. "Три українських держави" по здогадам поляків, мали б бути: "незалежна Холмщина", "Криниця" /і/ де ніби працюють чисельні від- діли українських націоналістів, і "Перемишль - вільне місто"...

В редакційній статті "Україна" пригадує провокативні писання Е. Ковача в "Нью Йорк Таймс-і" з Чернівців про "німецькі інтриги" серед українців. Цим разом інший кореспондент Герберт М. Кларк з Буенос Айресу в філадельфійсь- кому "Ді Івнінг Бюлетені" /з дня 12 липня/ проковує українську еміграцію в Пів- денній Америці, пишучи про "небезпеку українського питання", про українську "п'яту колону" та українську "широко розгалужену організацію", що має "зв'язки" з... бразилійською армією та формує "план повстання" в бразилійських провінціях в Парагваї й Урагваї та в різних стейтах Аргентини /очевидно "для користі Ні- меччини"... / Названий кореспондент не забуває також додати, що українська еміг- рація в Сполуч. Державах Північної Америки й у Канаді "дуже добре зорганізо- вана", отже "логічно" також творить "небезпеку".

"Україна" закликає нашу еміграцію негайно й якнайрішучіше реа- гувати на подібні провокації та прилягати до судової відповідальності редак- ції американських пресових органів, що примішують ці випадки, спрямовані на шко- ду доброго імені українців і цілої української справи. Не улягає сумнівам, що всю цю протиукраїнську кампанію організують ув одних випадках поляки, а в дру- гих большевицькі агенти, що дуже нерадо дивляться на активність української еміграції в Америці.

Нью Йоркське видавництво вже випустило у світ працю Інж. М. Сці- борського на англійській мові за назвою "Україна й національна політика Мос-кви", що раніше появилася була в українській і німецькій мовах. В ближчому ча- сі в Нью Йорку вийде також ув англійській мові праця цього ж автора - "Укра-

іна в цифрах". Мета видання згаданих публікацій полягає в правильній орієнтації закордонної opinii в українській проблемі, а зокрема в ознайомленні її з українсько-московськими відносинами.

Канадійський "Новий Шлях" сповіщає, що міністер судівництва канадійського уряду проголосив незаконним "Товариство Український Робітничо-Фармарський Дім"/ТУРФД/Ця організація була фактичною езекутивною московського Комінтерну

Член Езекутиви Репрезентаційного Комітету Українців Канади посол О. Лєребо в днях 10-14 червня виголосив низку присвячених українській справі викладів ув різних місцевостях Канади.

Голова Репрезентаційного Комітету Українців Канади о. Др Кушнір виголосив 13 червня у Віндсорі великий відчит, де говорив про сучасні події в Європі й актуальні завдання української еміграції. Він взивав українців до активного ділання й політичної зрілості. "На нас дивляться наші брати з під Москви - говорив Др. Кушнір - і чекають від нас великого чину. Українська еміграція в Європі не може піднести голосу в обороні прав українського народу, вона покладає надії на заокеанську еміграцію. Тому, беручи під увагу наше важке завдання, маємо бути готові до сповнення великої місії."

Після відчиту о. Дра Кушніра відбулася дискусія, серед якої виявилася намагання представників групи Скоропадського й так зв. "Союзу Українських Самостійників"/ще донедавна польонофільська організація, що удержувала звязки з УНР/Треба зазначити, що як гетьманці так і "сусівці", в своїх намаганнях пошкодити акції Українського Національного Обєднання в Канаді, не спинилися навіть перед тим, щоб увійти в бльок з місцевими большевиками-"лобайвцями". На цей факт о. Др Кушнір змушений був вказати з підкресленням, що українська еміграція Канади не бажає мати нічого спільного з партійними сектярами, які не спиняються навіть порозуміваються/"в тактичних цілях".../з большевиками.

13 червня відбулася у м. Вінніпегу велика маніфестація українців. Відкрив її о. Др Кушнір промовою, вказуючи на критичні для України події в Європі. На маніфестації промовляли: премієр Манітоби п. Брекєн, проф. Ватсон Кірконел, а від українців адв. Свистун і п. Карасевич. Адв. Свистун відчитав текст меморандуму який делеґація Репрезентаційного Комітету Українців Канади передала премієрові домініяльного уряду п. В. Кінґові й подав інформації про конференції представників Комітету в департаменті закордонних справ з його шефом др. Скелтоном і знавцем східноєвропейських проблем проф. І. Робертсоном.

УКРАЇНЦІ В ШВАЙЦАРІЇ.

УПС одержала інформації, що у швайцарських таборах військових інтернованих перебуває до 12.000 українців, що служили по мобілізації у французькій армії.

При відступі французьких частин перед німецьким наступом, деякі формації перейшли кордон Швайцарії й були там інтерновані. В складі цих французьких формацій опинилися в таборах і українські воєнки.

Вживаються заходи для налагодження правильного звязку з українцями в швайцарських таборах.

НАДЗВИЧАЙНА КОНЦЕНТРАЦІЯ СОВЕТСЬКИХ ВІЙСЬК.

По заповіданням компетентних чинників, на правобережній Україні, включно з новокупованими українськими областями, зосереджено тепер коло 200 советських дивізій.

Таке надзвичайно велике скупчення військ ув Україні Москва перевела з подвійної причини: щоб бути готовою до всяких евентуальностей на західних кордонах ССРС, і щоб мати середники для паралізації активності українського визвольного руху.

Дуже велика кількість зосереджена, зокрема, моторизованих частин.

ПАМ'ЯТНИК КАТОВІ УКРАЇНЦІВ.

З московських "Ізвестій"/з дня 6 серпня/довідуємося, що советська влада поставила в новокупованій Бєсарабії пам'ятник "героеві громадянської війни" Котовському.

Імя Котовського добре відоме українським військовим, що брали участь у визвольній війні з Москвою в 1917-20 р.р. Професійний ганґстер/бандит/, Ко-

Котовський в передвоєнні роки займався грабіннями в Кишиневі й Одесі, за що був засланий на каторгу до Сибіру. Після революції він вернув у Україну, і одразу "визнав" советську владу. Коли зачалася українсько-московська війна, Котовський організував червоні партизанські відділи, оперуючи з ними проти частин Армії УНР. Згодом ці його відділи були переформовані в червоний кінний корпус. В якості команданта цього корпусу, Котовський після відходу Армії УНР в інтернацію до Польщі, жорстоко ліквідував на Правобережній Україні наші селянські повстання. Брав він також активну участь у боротьбі з партизанськими частинами ген. Тютюнника, що вийшли з польських таборів і зробили під проводом ген. Тютюнника, полк. Отмарштейна, полк. Сушка, сот. Рогозного та інших українських командантів славний рейд аж під Київ - звідки змушені були відійти під Базар і там у бою з переважаючими силами ворога згинули. З наказу саме Котовського, рештки наших героїв-партизанів були в кількості кількох сот старшин і козаків /вже обезброєні!/ розстріляні більшовиками з кулеметів під Базаром.

Тепер цьому катові Москва поставила пам'ятник у Бесарабії, де він народився й зачав свій бандитизм.

ВІДНОВЛЕННЯ КОМУНІКАЦІЇ НА ДНІСТРІ.

Після 20 років перерви, советська влада відновила комунікацію пароплавами на Дністрі.

ЗАХОПЛЮЄТЬСЯ ОПЕРОЮ "ЛІВНЬ ЗА ЦАРЯ".

Советська преса подає, що в Москві щогорічний оперовий сезон зачався постановкою відомої опери композитора Глінки "Лівень за царя", що тепер переіменована на "Іван Сусанін".

Згадана опера є аполіогією московського патріотизма й великодержавництва. В старі часи її завжди ставили в урочистих випадках у приватності царя й царської родини. Тепер цю оперу "вшановує" своєю присутністю Сталін і його кремлівська кліка...

СОВЕТСЬКІ БАНДИТИ Й СОВЕТСЬКІ "СУДДІ"...

В "Ізвестіях" з дня 7 серпня читаємо:

Професор Ростовського університету Яковенко приїхав до Москви обороняти наукову дисертацію. 16 червня, коло 11 год. вечера, в Барашевському проулку на нього напали двох невідомих. Схопивши професора за руки, вони зачали випорожнювати його кишені. Професор рішив поставити спротив бандитам. У відповідь на це, бандити - озброєні гострим шилом - нанесли своїй жертві сім тяжких ран у спину, шию, груди й ніс - проломивши там кістку. Побачивши перехожих - втекли.

За кілька днів советській міліції вдалося знайти бандитів. Були це І. Рубінович/18 літ!/ і Ю. Любімов/19 літ!/ Міліція передала справу до суду. Але суд Красногвардейського району "таваріщ" Оржевська наказала негайно звільнити бандитів, мотивуючи своє зарядження тим, що в наладі й покаліченні проф. Яковенка немає злочину, а тільки "кваліфіковане хуліганство" /!//...

В "судді" в Більшеві! По советським поняттям, злочин - це коли людину ріжуть на вулиці серед білого дня... Все інше - "ерунда", якою немає часу займатися "соціалістичним" юристам!

КІНЕЦЬ КОМІСАРАМ!

Советська влада видала наказ про скасування в червоній армії так зв. воєнних комісарів і політруків/політичних керівників/. Ця реформа викликана бажанням влади піднести авторитет військових командантів і усунути в армії існуючий дотепер розподіл влади між командантами і комісарами. Віднині тими функціями, якими займалися комісари, відатимуть окремі червоні старшини в якості помішників командантів по політичній частині.

Зо скасуванням інституту комісарів, в червоній армії зникають рештки тих організаційних засад, на яких вона була побудована в первісних часах революції й "будування соціалізму". Тепер це просто московська армія з тою самою ієрархією, рангами й традиціями, що характеризували московське військо за часів царату.